

естествени за всеки литературен процес, особено когато той е насочен към ТЪРСЕНИЯТА.

Обичах списанието като негов редовен сътрудник, затова с радост приех предложението на Камен Калчев и на тогавашния партиен секретар Димитър Методиев да стана заместник-главен редактор на „Пламък“.

Колективът беше чудесен, Гуляшки го ръководеше с опит. Беше тъжно, че толкова всеотдайните редактори в неговия отдел „Поезия“ Ханчев и Караангов напуснаха. Ханчев вече беше болен. . .

След няколко години узря идеята списанието да стане двуседмично. Към това зовеше и оперативната публицистичност на Геомилевата боева периодика.

Радвам се, че когато бях главен редактор, ентузиазираният колектив успя да сложи списанието на двуседмични релси.

В съдбата на едно списание имат дял и тези, които не излизат на сцената — коректорите, техническият редактор, администраторът. Заедно с редакторите, с редакционната колегия и художника те дават възможност на линотиперите, машинистите, подвързачите да „материализират“ в ръцете на продавачите от РЕП словата на сътрудниците, да ги „свържат“ с оня, за когото са всички тези мъки и вълнения, заседания, радости и огорчения — ч и т а т е л я . . .

Списание „Пламък“ сега е юбиляр.

Един труден и неравен отрязък от неговата СЪДБА отмина в миналото, тежи по рафтовете на библиотеките, има своя безспорен принос в изграждането на най-новата българска литература, на литературната ни художествена критика, на постоянните ни грижи да бъдем свързани с литературния процес в СССР, в социалистическите страни и целия наш неспокоен свят.

Ефрем Каранфилов

главен редактор на „Пламък“

1970—1972 г.

ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ТРАДИЦИЯТА

За първи път се срещнах със сп. „Пламък“ още като дете. Моят вуйчо Радивой Каранов, убит през априлските кланета на 1925 г., е бил не само приятел, но и сътрудник на списанието. Познат и близък на Гео Милев и особено на Георги Шейтанов, литераторът Радивой Каранов се е грижел за абонатите на списанието в град Кюстендил и го е чувствувал като свое собствено родно дело.

В къщи имаше по няколко екземпляра от всяка излязла книжка. Едно от първите списания, които съм имал възможност да видя и срещна в моя живот, без дори да разбирам смисъла на онова, което е напечатано, беше вдъхновеното дело на Гео Милев.

Затова когато през 1956 г. се замисляше новото списание „Пламък“ и ми беше предложено да вляза в редколегията и редакцията, приех с радост. Винаги е приятно, когато се подготвя създаването на ново литературно издание. Главният редактор Андрей Гуляшки, заместник-главният редактор Павел Матев и най-близките сътрудници с радост и нетър-

ление очаквахме първия брой. В безкрайни заседания обмисляхме до най-малки подробности външния облик, основната насока в развитието на списанието, съдържанието на първите книжки. Корицата беше изработена от народния художник Дечко Узунов: разцъфнал многоцветен пламък на бяло поле. Според мен тази корица беше хубава, интересна. В редколегията влезе и Ламар — един от създателите на Геомилевия „Пламък“. Списанието се подготвяше с дейното участие не само на Мария Грубешлиева, но и на Людмил Стоянов. До възрастните писатели и публицисти, като Ламар и Тодор Генев, се нареждаха съвсем младите тогава творци Серафим Северняк, Орлин Орлинов и други.

Така новото списание „Пламък“ беше създадено.

Геомилевият „Пламък“ пламна след трагичните и страшни „септемврийски дни“. Кръвта на неговите редактори и сътрудници, пролята през априлските кланета на 25-а година, трябваше да го загаси. Но никога с кръв не може да бъде потулен един революционен духовен пламък.

И Геомилевият дух остана да живее. Неговият пламък гореше в душите на поколенията. И когато мъртвото око на поета се среща с угасналите погледи на убийците в съдебната зала, пламъкът отново избухна ясно и силно над нашата родина.

Новото списание „Пламък“ се роди след изгарянето на култовските догми в пролетната светлина на Априлския пленум. И ето то живее повече от 17 години.

Нямам за задача да проследявам развитието му. През 1960 г. го напуснах като заместник-главен редактор. И се върнах след цели 10 години отново в списанието, вече като главен редактор. То беше укрепнало, възмъжало, с изграден свой творчески облик. Някои от създателите на „Първия“ и „втория“ „Пламък“, като Ламар и Тодор Генев, отново дейно, с младежки устрем участваха в списването му.

През целия този дълъг период от време списанието е имало своите полуки и неполуки, но редакторите му винаги са помнели рождените дати на „Пламък“.

Защото тук се крие неговата революционна и творческа същност...

Борис Крумов

редактор на „Пламък“
в затвора 1942—1944 г.

„ПЛАМЪК“ ЗАД РЕШЕТКИТЕ

През 1942 г. огромният, модерно построен варненски затвор беше препълнен със стотици младежи.

Сред тяхъв разнороден и многоброен младежки колектив винаги се намират дарования.

В края на 1942 г. бе изграден литературен кръжок, разбира се, нелегално. Четяхме свои творби, спорехме, някои автори боготворяхме, други отричяхме. Колкото и да е странно, но в затвора имахме малко свободно време и всяка минута, незапълнена със занятия или каторж-